

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1970

BRNO 1971

Jako ojedinělý nález se nedá přesně datovat. Patří k typickému východo-středoevropskému typu sekerek s rovným schůdkem, rozšířenému nejen ve východních částech lužické kulturní oblasti, ale i v některých nálezech středoněmeckých,¹ a to v průběhu celé starší fáze kultury popelnicových polí. V nejmladším prostředí je sekerka tohoto typu známa z depotu v Rosko v okrese Czarnków v Polsku.

Poznámka:

¹ Wl. Szafranski, Skarby brązowe z epoki wspólnoty pierwotnej (IV i V okres epoki brązowej) w Wielkopolsce 1955, 101, obr. 242; W. A. v. Brunn, Mitteldeutsche Hortfunde der jüngeren Bronzezeit, 1968, 145, Abb. 8, 18, Abb. 12, 32, Taf. 202, 5.

Der Fund eines Bronzebeiles in Klentnice (Bez Břeclav). Im Jahre 1970 wurde dem Archäologischen Institut in Brno ein kleineres Bronzebeil übergeben. Nach den mitgeteilten Angaben stammt es von der Fläche des Tafelberges im Kataster der Gemeinde Klentnice, Bez. Břeclav. Es wurde dort in nicht festgestellten Umständen bei Bauarbeiten entdeckt. Der verhältnismässig schmale und gerade obere Teil mit beschädigtem Rücken und leicht leistenförmig verstärktem Rand ist durch eine ausgeprägte gerade Stufe von dem schwach bogenförmig eingezogenem unteren Teil abgesetzt und mit einer fächerförmig verbreiterten bogenartigen Schneide abgeschlossen. Die Länge des Beiles beträgt 109 mm, die Breite der Schneide 38 mm.

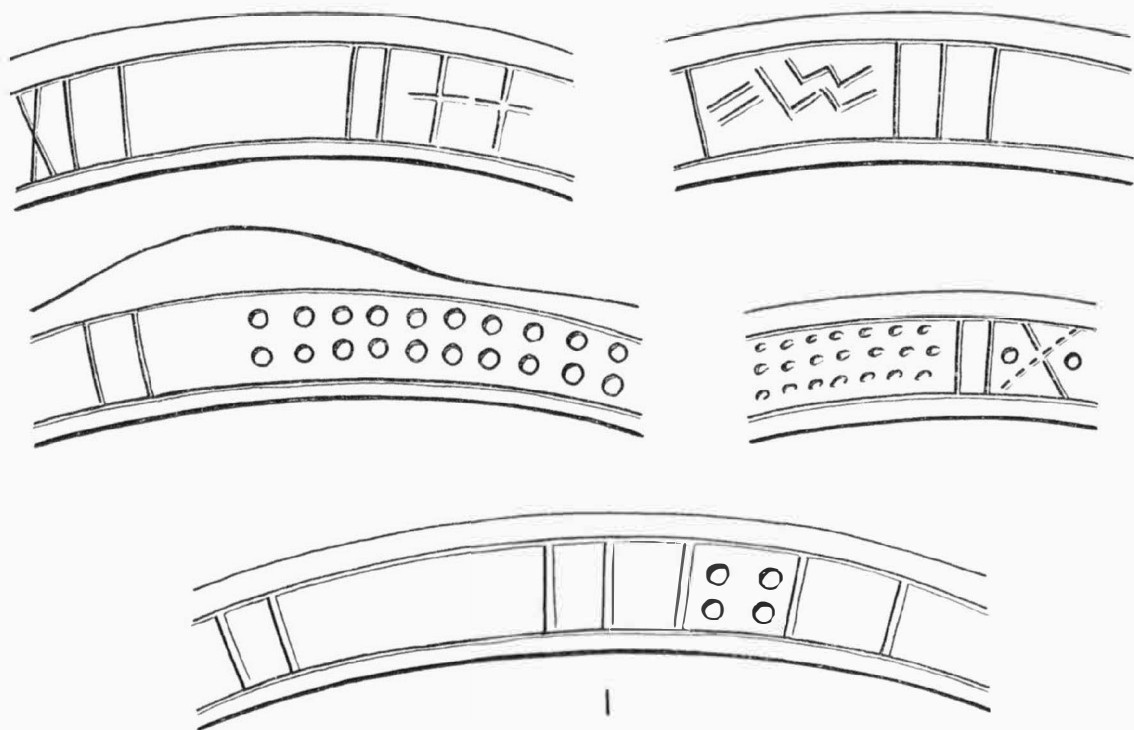
Als Einzelfund ist dieses Beil nicht genau datierbar. Es gehört zum charakteristischen ost-mittel-europäischen Beiltypus mit gerader Stufe, wie sie nicht nur in den östlichen Gebieten der Lausitzer Kultur verbreitet sind, sondern auch in manchen mitteldeutschen Gebieten¹ auftreten und zwar im Verlauf der ganzen älteren Phase der Urnenfelderkultur. Als jüngster Fundplatz ist ein Beil dieses Typus aus dem Depot in Rosko (Bez. Czarnków) in Polen bekannt.

ČÁST BRONZOVÉHO NOŽE Z HABROVAN-OLŠAN (okr. Vyškov)

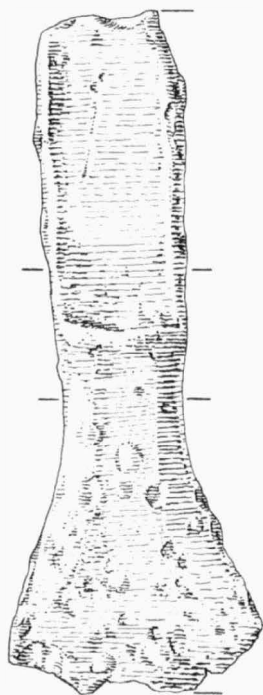
J I Ř Í Ř Í H O V S K Ý, A Ů Č S A V B r n o
(Tab 8 : 3)

Archeologickému ústavu ČSAV v Brně předal A. Duchoň z Ostravy-Vítkovic ke zpracování část bronzového nože. Našel jej při povrchovém sběru v katastru obce Habrovany-Olšany v okrese Vyškov. Má úzkou a dlouhou trojúhelníkovitou čepel s mírným esovitým průběhem hřbetu i ostří a klínovitým průřezem; plochá trnovitá rukojeť je odlomená. Plochu čepelě při hřbetu zdobí šikmo proti sobě postavené skupiny rytých linií. Dochovaná délka nože je 89 mm. Patří do velké skupiny menších nožů prostého účelového tvaru s plochou rukojetí většinou bez otvoru pro nýt, v jejímž rámci jej klínovitý průřez čepelě řadí k typu Stillfried. Našly se téměř v celé střední Evropě od Švýcarska přes jihozápadní a jižní Německo, Rakousko, Moravu až do Maďarska a severozápadní Jugoslávie a ze severní Itálie přes Čechy a střední Německo až do severské kulturní oblasti. Samy o sobě nejsou bezpečným datovacím kritériem, i když se jejich výskyt soustřeďuje převážně na počátek mladší fáze kultury popelnicových polí.

Bruchstück eines Bronzemessers aus Habrovany-Olšany (Bez. Vyškov). Bei der Oberflächenabsuche im Kataster der Gemeinde Habrovany-Olšany fand sich ein unvollständiges kleines Bronzemesser mit schmäler und langer dreieckiger Klinge mit schwach s-förmig geschwungenem Rücken und Schneide mit keilförmigen Querschnitt; der flache Griffdorn ist abgebrochen. Die Fläche der Klinge ist beim Rücken mit schräg gegeneinander gestellten Gruppen von Stichlinien verziert. Die erhaltene Länge des Messers beträgt 89 mm. Es gehört zur grossen Gruppe der kleinen Messer von einfacher und praktischer Form mit flachem Griff und meistens ohne Nietlöcher, in deren Rahmen es sich durch den keilförmigen Querschnitt der Klinge zum Typus Stillfried stellt. Diese Art fand sich fast im ganzen Mitteleuropa, von der Schweiz über das südwestliche und südliche Deutschland und Österreich, über Mähren bis nach Ungarn und das nordwestliche Jugoslawien und von Norditalien über Böhmen und Mitteldeutschland bis zu den nordischen Kulturgebieten. Sie stellen kein verlässliches Datierungskriterium vor, obgleich sich ihr Auftreten vorwiegend zum Beginn der jüngeren Phase der Urnenfelderkultur konzentriert.

0 5 cm

2

3

Tab. 8

1 Křenovice (okr. Přerov). Výzdoba okraje misy kulturv zvoncovitých pohárů. — Randverzierung einer Schüssel der Glockenbecherkultur; 2 Klentnice (okr. Břeclav). Ojedinelý nález bronzové sekerky. — Bronzebeil, Einzelfund; 3 Habrovany-Olšany (okr. Vyškov). Ojedinelý nález bronzového nože. — Bronzemesser, Einzelfund.

PD 1520
1970. (1971.)

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1970

Vydává: Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor: Prof. dr. Josef Poulik, DrSc
Redaktoři: Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Říhovský
Překlady: A. P. Löwensteinová, dr. R. Tichý
Kresby: Doc. dr. B. Klíma, A. Životská, R. Skopal
Na titulní obálce: Koflík z velatického pohřebiště ve Skalici
Tiskem: Grafia, n. p., Brno, provozovna 04, Gottwaldova 21
Vydáno jako rukopis — 450 kusů — neprodejné